

# PROCHO

## vydává prochor

píše bohumír procházka

# ROVINY

zvěsti z Jičína a okolí ● <http://prochor.unas.cz> ● 1. září 2011 č. 9 / 11

### Je na křídlech k nebi blíž?

Pravda, výstava V. Šoltysy je v Jičíně nebi nejbliž, protože výše položená výstavní síň než na Valdické bráně v Jičíně není. Lájíček o té blízkosti vypráví skrze své fotky ptáků a křídlatého hmyzu.

Ptačí a hmyzí fotky mají výrazně zaostřenou část, tedy hlavní objekt, pozadí je pak zpravidla rozostřené, někdy až nečitelné. Neumíme obé, vlastně neumí to aparát. A chceme? Je tu otázka důležitosti. Toho, jak si ji zvolíme. Metoda hlavního článku, jak jsme se učivali ve filozofii. Přitom nestačí nám jen sám objekt. On musí být čímsi poutavý. Třeba když žáby ... to, souloží.

Ale tady se říká, že se páří. Jako měl v této pozici na své výstavě v knihovně Z. Mrkáček Páření sokola stěhovavého, donesl Lájíček na bránu páření žab. Ptám se, proč fotit právě tenhle moment. Inu takových chvílí v životě ptačím, jakož i žabím zase tak moc není. Je to fotka akční. Nu a taky vyžaduje znalost fotografa o zvířecím životě. A trpělivost. Jest taková fotka tím chloubou fotografovou.

A u člověka? Zajisté nebudu rozebírat četnost. Jak s fotkami páření člověčího? Patrně vydělávají více. V podobě neslušných a více neslušných časopisů. Ale hlavně když fotograf zachytí nějakou formu páření VIPů všeho druhu.

Však výstavy takových fotek se nekonají. Zatím. Vstupné na takové výstavy bylo by drahé, ale nejdražší bylo by způsobit, aby se taková fotka na žádné vystavení nedostala. Ale to už není umění fotografické, nýbrž politické.

Vraťme se na bránu k Láďovi Šoltysovi. Ten považuje za potřebné každou fotku pojmenovat (Milování ve vodě a slunci, Rákosník bez rákosí, Svatební oznámení ...) a ještě opatřit vysvětlující popiskou. Jako znalec – veterinární lékař – plní i funkci osvětovou. Protože vězňáci splnili i funkci hostitelskou (ovoce, úžasný borůvkový koláč, chleba se sádlem ... ), nikdo nespěchal domů, tak má na vernisážích být. Povídalo se. Třeba i o tom, že je třeba v úkrytu vyčkávat často mnoho hodin. A když pak očekávaný pták přiletí, jsou už světelné podmínky, že darmo mluvit. Většina vytavených fotek je totiž pořízena z úkrytu. Vernisáž se konala 6. srpna 2011

### Jak hledám

Hádankářské království v arkádovém nádvoří zámku funguje při JMP už možná 15 roků. Pravda, spousta lidí ho ještě neobjevila. To nám nevádí, to je jejich chyba. Vymejšlení hádanek zdá se mi být stále obtížnější, a tak s potěšením si v mysli probírám, kdo všechno se podílel. Slušná už řádka milých lidí. Ale většina jen jednou, když pozná, jaká s tím je práce. Loni Jaroslava se svými studenty. Jednou se přiznala, že vypínala počítač ve dvě ráno. Zuzana, co si odskakovala zahrát na saxofon.

Sukně svým vlivem pohybem může i závažný zadek erotizovat. (Ludvík Vaculík)

Lucka (pro hádanky získána při tom, jak roznášela reklamy), se kterou jsme snad ve dvou udělali celé hádanky o řemeslech. Delší dobu vydržela v počátcích Jana. A další... Jo, s úkoly pro předškoláky nikdy nezklamala školka Valdice.

Letos to nějak moc nejde. Pimpinella se svými spolustudentkami mají všelijaké akce, a nejsou z Jičína. Slíbily, že budou sloužit. Ale jejich nápady potřebují doplnit. A tak jako úchyl oslovují lidi na ulici. Nikdo nemá čas. Nebo nápady. Ani se nedivím. Svět se vyčerpává, přijít s něčím novým je stále větší problém. Všechno je na internetu. Nebo to vědí na jičínské radnici.

Tak letos: Pojedu do Bukvice, strávím jsem příjemný podvečer v zahradní besídce, kde jsme pili žlutou šťávu – a zatím nic. Oslovil jsem V, T, B, I, P, E... A nic, nebo téměř nic. B mne moc mrzí, je cimbalistka. Okolo cimbálu a folkloru je toho tolik zajímavého.

Ale někdo se tak pěkně omlouvá, že toho pokusu nelituju. V napsala: „Strašně si vážím Vaší nabídky ..., ale teď opravdu trénuji skoro každý den. ... Také si myslím, že na to nejsem ten pravý člověk, moje fantazie nesaahá moc daleko. ... Strašně se omluvám, nechtěla jsem Vás tím zklamat. ... Tak to píšů, jak to opravdu je. Snad se na mě nebudete zlobit.“

Ještě zbývá pár dní. Snad se povede. Svítá. Včera seděli jsme s N. Když jsem začal mluvit, chtěla papír. Takové holky mám rád. Vidím, že bude na ni spoleh. A zase moje estetické kritérium neselhalo. Jako pan doktor Barták. A já zatím nemusel sahat k násilí a taky to většinou pořídím zadara. To pan doktor platí hodně.

Na závěr jako pozvánka oblíbená pro Chorova: CIHLA VÁŽÍ KILO A POLOVINU VÁHY CIHLY. KOLIK VÁŽÍ CIHLA?

## Zase jedna tiskovka (15 08 2011)

Je zajímavé, jak se každý novinář zaměřuje na svoje témata. Když třeba jeden chybí, nebudu jmenovat, na ostatní zbude více času, neboť on jde si za svým (kupříkladu proč se nevybíralo za vjezd na autnádr, teď je zase šlágregem revitalizace pod Zebínem – výběrové řízení na dodavatele), protože bude senza článek. Organizace je taková, že se svým dotazem prorazí ten, kdo se zeptá nejrychleji. Na zvedání rukou se tu nehraje. Nakonec nelze psát o všem. Tak neúplný výběr:

Pod Zebínem – zájemců teď asi 23. Bude to asi terno, proto výběr firmy silně sledovaný. Demolice kasáren – 6,9 mil. Obnova lip se zdržuje, vyšší úředníci úřadují pomalu.

Kolej. Projekt, se kterým je šance získat příspěvek, se jmenuje pracovně Valdštejnský vědeckotechnický park. Jde o spojení vysoké školy s podniky. Přenos VŠ do praxe. Používá se výraz „podnikatelský inkubátor“.

Připravují se tedy smlouvy s firmami, ale i s církví a další. Odhad je na 400 milionů. Když Jičín ve výběru uspěje, musel by z té částky zaplatit asi 90 milionů. Kéž by vyšlo! „Jiná cesta není,“ shrnuje pan starosta.

Vzpomínám na vizi, kterou před lety u Ignáce předvedla firma HŠH architekti. To bylo pěkné, jak tam promítali. Dva přednáškové sály s průsvitným stropem. Vzpomínám i na docenta Rabana z Hejnic a Liberce, který se ve věci interestoval. Už není.

Parkoviště pro pana Gabriela u hotelu Praha je dlouhodobým předmětem jednání. Zaplatí se z cestovního ruchu. A ta částka se cestovnímu ruchu přidá. Není to ústupek ze strany města. Výběrové řízení na tiskovou mluvčí radnice prodlouženo do konce srpna. Už je 12 zájemců. Správné označení – pracovník pro styk s veřejností. Na Větrově se bude stavět čtyřtřídní MŠ, měla by se otevřít do konce 2012. Rolba na ZS bude elektrická, aby nesmrděla, bude stát 2,2 mil. Vánočních stromů bude o 2 méně, aby se ušetřilo. O „vizuálu“ (jednotný vizuální

Mezi námi je tolik nenávisti, že se k močení na ještě teplé ostatky hlásíme vlastním jménem. (P. Kamberský)

systém města = 300 000) z přítomných nikdo nic nevěděl, je třeba se ptát pana radního Čeliše. Smlouva s OS Lodžie se stále doladuje. Už dost dlouho, že? Lidé se dožadují, aby nebyla zrušena pobočka knihovny na Komenského. Možno o tom jednat. Nejlépe, když vznikne petice občanů. Atd. Stále se něco děje, město vzkvátá.

## Od baroka k Masarykovi (a zpět)

Na náměstí jdou od koleje postavy. Některé na chůdách, jiné opěšalé. Oslovují lid v několika jazycích. Geisslers Hofcomedianen zahajují v Jičíně svůj první festival zámeckých klášterních divadel. Tím festivalem, který projde Jičínem, Broumovem, Náchodem, Hradcem a Kuksem, oslavují deset let svého barokního divadla. Hrají na náměstí, pak v Jezuitské koleji.

Na náměstí jen krátké upoutávky, v koleji večer velké divadlo. U kašny mají různé klacky, praporce, všichni paruky. Ty klacky jsou hodinové ručičky – křesťanské hodiny. Pestré, nápadité, vtipné. Večer pak poetické, plné zpěvu. O cestě ze života ke smrti.

Zase jednou otevřena kolej. Aby si Jičínáci uvědomili, co tu máme pěkného. Pan Prokeš provedl zájemce. I se zavzpomínalo na nedávnou historii. Sovětská vojska, ale i OS Kolej v jednom kole. Koncerty, výstavy, divadlo. A teď opět divadlo. I to sem patří. I jezuiti vychovávali pomocí divadla.

V pět v muzeu přednáška o T G M. Pan profesor A. Soubigou, autor Masarykova životopisu, přijel ze Sorbony povědět Jičínákům a přespolním mnoho zajímavého. Žádná věda. Na konkrétních příkladech ze života přiblížil pana prezidenta. Půvabná byla čeština z francouzských úst. S potěšením si nechal některá slova napovídat od

posluchačů. Příjemné setkání. Jičínáků a přespolních přišlo i s pracovníky muzea celkem patnáct.

Stalo se v neděli 21. srpna. A zase bude někdo vyprávět, že se v Jičíně nic neděje. Jakkap ne. Seriál o Šeherezádě běží téměř každý den.

## Za společnosti

- Před zahájením Hudebně literárního festivalu ve Vokšicích v pátek 29. července postávali venku pánové z jičínské radnice. Pak ale na programu Erbenových balad přítomni nebyli. Odešli.

Objevily se hlasy, že chtěli porovnat, jaká je tu návštěvnost na kulturní akci s návštěvností jednání městského zastupitelstva, které je často náležitým představením. No to snad ne. Redakce neslyšela někým šířené tvrzení, že Ing. Martin Puš odcházeje prohlásil: „Tam, kde neřečním, tam nechodím.“

- Na přednášce o Masarykovi 15 posluchačů. Na koncertě Literátského bratrstva jičínského v Ostružně 4 posluchači. Na autorském čtení mělnických spisovatelů v knihovně kromě knihovnic 2 posluchači. To je ukázka zájmu Jičínských o kulturu. Budeme hořekovat? Obviníme někoho? Budeme se ptát, jak pracuje kulturní komise? Nebo jiní orgánové? Co činit?

Děláme všechno v propagaci správně? Stačí jen plakát na vývěskách zopakovaný v novinách? Což osobní pozvánky e-mailem? Což více využít medií tím, že před akcí uveřejní něco zajímavého o autorech?

## Kousky z deníku

09 08 2011 Cesta za Braunem

Do Kuksu se z Žírče jede podle vody, po cestě je krásný stanový tábor a dešť. Jak jinak. Hospoda u mostu, z které se kouká na hospital, má v PO a ÚT zavřeno. Ale vedle je krásné široké schodiště, vedle těch širokých schodů jsou na každé straně úzké schody a po nich teče voda. Je to moc pěkné. Aby ne, Kuks byly ve své době vyhlášené lázně.

Nahoře je David s prakem, proti němu Goliáš. Výhled ještě hezčí, než z dolení hospody. Zjistě zase prší, ale pod lípou mň. Užívám si chleba z vlastních zásob a ještě hezčího výhledu. Protože v hospodě je plno. Na vedlejší lavičce je pěkná cikánka s pěkným cikánem, tak proč jim říkat Romové? Balí si cigarety, asi do nich i něco přidávají. Takhle si balíval můj dědeček. Bez přidávání ale. Říkám jim, protože pořád prší, že musím poslat esemesku sv. Petrovi, že už toho bylo dost. Cikánka říká, že sv. Petr je parchant. V cikánském světě to třeba není tak drsný slovo.

#### 10 08 2011 **Kradla**

Lidovky píšou o Mileně Jesenské. Jak psala, s kým spala. S Kafkou to bylo zajímavé, vyměňovali si úžasné dopisy. Ale taky píšou, že měla řízení s policií, protože kradla. Policistům zdůvodňovala to prý „erotickou krizí“. Chtěla se jen hezky obléct a koupit si šminky.

Bum. V mnohém sympatická holka, novinářka, a ona zlodějka. A ještě ten důvod! Ale má se pro to, že se nám pokazil ideál, tohle z životopisu vypustit? Jen se nám to blbě čte, takové věci. A teď nemyslím jen v tomhle případě. Jen si na to blbě zvykáme. Jak to napsal Šukšín – že má rád lidi živé a špinavé.

#### 14 08 2011 **Henry David Thoreau**

Filosof, esejista, moralista a básník. Na Vltavě čtou esej. Říkají, že autor si postavil vlastnoručně kdesi v Americe srub a tam žil 26 měsíců v odloučení od lidí. Napsal tam prý spoustu moudrých myšlenek. Poustevník? Kupříkladu církev měla některé věci promyšlené.

Ve Velečicích je kousek od kostela malý domek. Místní mu říkají fárka. Nebo farka? Vysloužilý pan farář Koukal chtěl tam trávit farářský důchod. Ale mu to zdravý nedovolí. Je v nějakém farářském domově seniorů. Jak to vlastně souvisí? Někdejší pan farář Koukal věnoval se

moc opravě kostelů. Vlastnoručně. Stálo ho to hodně sil. Takže si svou poustevnu neužívá.

#### 17 08 2011 **Nové město a dál**

Zvláštností je singltrek. Speciální stroječek vyhloubí v lese úzkou pěšinu, jen pro jednoho, náležitě kostrbatou vodorovně a svisle, a na ní si bajkeři náležitě užívají. Bajkeři jsou cyklisti, co mají drahá kola, pestrá trika, přílby a na těch drahých kolech jonťáky a jiné nezdravé tekutiny.

Václav nemá drahé kolo a ještě mu tam něco cvaká. Když jsem se ho ptal v obavě, zda dojede, říkal, že to už cvakalo loni. Dojel. Poslední den náležitě v dešti, a do kopce a v Polsku. Tam v Lesně (nebo v Lesné?) pronesl svou další cyklistickou moudrost: „Teď, když začalo, tak bude pršet pořád.“ Jako obvykle měl pravdu. Tohle město má mnoho jednosměrných ulic zvláštních tím, že jsou jednosměrné z obou stran. Rozuměj, na obou jejich stranách je zákaz vjezdu. V lójáku to cyklisti zvlášť ocení.

V naší i ve sprátenelé zemi platí stejná cyklistická pravidla: 1. Vítr fouká vždycky proti. Otočí-li se cyklista, otočí se i vítr. 2. Pršet začne hned druhý den poté, co jsme sundali blatníky. 3. Nikdy neříkej – to je dobře, že jsme nepíchli... Atd.

---

Prochoroviny  
kulturní (skoro) měsíčník  
založeno roku 1998  
Vydává B. Procházka, Sokolovská  
367, Jičín,  
tel.: 493 523 492, 723 128 942  
Evidenční číslo MK ČR E 13158  
e-mail: [prochor.ic@tiscali.cz](mailto:prochor.ic@tiscali.cz)  
Noviny vznikly s laskavou  
pomocí Města Jičín,  
APEL s. r. o. Jičín,  
GENERALI POJIŠŤOVNA a.s.  
Denisova 504, Jičín,  
tel, fax: 493 523 024

Smědava. Takové to bylo klidné místo. Teď hospoda obložena koly, auty, bajkery, psy. Ale u okénka s jídelm a pitím fungovali skvěle.

Hejnice. Sjezd ze Smědavy = zážitek. Snad 10 km na brzdách a serpentínách.

### 18 08 2011 **Úvahy na konci světa**

S Václavem na konci světa. Dřevěný dům, okolo pastviny (nevypasené, neposekané). Pak už jen les kousek náš, zbytek polský. Na druhou stranu roztroušené domy = Jindřichovice. Dál dva stožáry, na každém trojlístá vrtule. Jandura říkal, že každá vrtule = 600 kW. Sedám si, abych to všechno viděl, je to problém, ekologický dům má malá okna aby byl ekologický. Kafečaj, vedeme řeči, jak se vedly za starých časů, kdy nebyla televize. Václav vypráví o Erazimu Kohákovi.

O tom, že filozofie znamená klást otázky. Ty jsou důležitější, než odpovědi. Říká, že EK prostě na některé otázky neodpovídá. To Vaculík, ten zas má na některé problémy dva i více výkladů. Pak si vzpomínám, co říkali synové básníka a grafika B. Reynka. Přijel na Petrkov na návštěvu Básník Ivan Diviš. Opilý. U stolu nevládnou. Mistr Reynek se zvedl a beze slova odešel. Taký řešení věcí lidských.

Některá témata k zamyšlení jsou vyprovokována určitými místy.

Ano, tak jest. Ten, kdo něco umí, něco ví, ten nepotřebuje moc slov.

### 19 08 2011 **Koncert**

Kostel Povýšení sv. kříže Ostružno. Hrají a zpívají Literácy. Muzikantů deset, posluchačů 4, z toho 3 jsou děti účinkujících. Michael uvádí každou píseň. Barokní písně kostelní byly jednoduché metodicky i slovně, aby se lidi v kostele připojili. Zkousím. Loutnistka, do jejichž not koukám, asi dost trpí. Moc neumím.

Michael vypráví zajímavě o autorech kancionálů. Jedním z nich byl Pater

Koniáš – Koňas. Pěkně se mi to propojuje, nedávno jsem byl v Žírči v jezuitské residenci, kde sloužil. A špičkoval se Šporkem.

Jedu, abych nezatměl. Ale u křížku za vsí brzdím. Tak takový západ slunce... Neumím na to slova. Asi ani fotka se nepovede. Růžová až do fialova. Cáry mlh mezi stromy. Obrys kopců. Krásně sladěné. Jako hlasy děvčat v kostele, jako flétna s cellem a loutnou.

Kdybych nebyl na koncertě, neviděl bych. Všechno je propojené. Jinak: Souvislosti. Nečekané, neplánované. Ale logické.

### 20 08 2011 **Hádanky – vedlejší produkty**

Sedíme na krásně upravené zahradě, povídáme o festivalu JMP, o hádankách. Většinou o tom, jaký je to problém. Zadávám jednu matematickou na ukázkou. Odpovědi se nedaří. Až asi po čtvrt hodině dívka, která moc nemluví, bez vysvětlení vystřelí správnou odpověď. Jen číslo, bez úvodu, bez odůvodnění. Jasně. Lidé, kteří něco vědí, umí, nemusí nic zakrývat spoustou slov

## **Kačenka**

Už pomalu má svého následníka. Jakub (1,5 let asi) nesměle zaklepe na dveře do bytu, přesně ví, kam jít, chvilku si pojezdí s dřevěným vláčkem a pak si jeden vagónek bez slova (ještě jich moc neumí) odnáší. Naposledy přibral lokomotivu – parní, takže má už doma celou soupravu, kterou už i při svém útlém věku dovede zapojit. Radujeme se, že láska ke dráze trvá. I když čtvrtmiliónový ombudsman Fejk už na dráze není.

Kačenka už umí psát krásné pohledy. Ze skautského tábora poslala: „Ahoj jak se máš ja se mma dobře ve středu sme bili sme na raftzech bilohezky ahoj Kačka.“ A za tím je nakreslené takové usměvavé jablíčko. Nádhera. Pověděla úplně všechno a náležitě úspěšně. Nechápu, proč někteří kvůli češtině musejí maturity. A ještě státní.

## S Margaritou u kata

Pizzu Margarita vyrobil známý neapolský pekař v roce 1899 pro mladou královnu Margaretu Savojskou. Prý proto, že už královnu přestalo bavit jíst všelijaká královská jídla a požádala, aby jí přinesli něco, co jí obyčejný lid. Udělali a neudělali. Pizza byla obložena červenými rajčaty a smetanově bílým sýrem mozzarella a doplněna svěže zelenými lístky bazalky. Akorát, že to pro královnu naparádili tak, aby to vypadalo jako italská trikolóra. Neboť ráje, mozzarella a bazalka, to jsou přesně ty italské barvy.

Co královna na to pravila, není v Jičíně známo, ale ten šmak, který si královna užívala, ten lze zažít.

Prostě si tu Margaritu na rynku dáte, ujdete s ní 38 kroků, což je přesně vzdálenost k nejbližšímu stolku pivnice U Kata. Pak už jen zbývá vybrat mezi Staropramenem, Krakonošem, asi i jinými a začnete si užívat. Myslím všemi smysly, tedy nejen chuťově. A vlastně ani nejen smysly. Že tam chodí a šenkují pěkné holky, to schválně nepíšu. Protože líbějící a vůbec mi nevdají, že mi to Ju přičítá k tíži. Taková jedna přinesla mi Krakonoše a vysvětlila, že to, co má Smrtka v pravé ruce, jsou přesýpací hodiny. Že v levé má kosu, to jsem poznal, takovou nosila moje babička. Je to moc dobře, že je tam ta smrtka na fasádě vymalovaná, a pěkně vymalovaná. Alespoň víme, jak je třeba si těch Margaret a jinech pěkných holek a Krakonošů vážit. Užít si jich, než ta zubatá přijde.

I Krakonoš má svůj půvab. Vařejí ho v Trutnově, kde kdysi přikuloval pan Václav. A bylo mu to patrně zdrojem pro všelijaká jeho divadla.

Takovéhle myšlenky všelijaké napadnou, když si člověk v Jičíně užívá srpnového podvečera s Margaritou a jinými.

## Křížová cesta dnes

Bylo to přesně, jak servírka vysvětlila (to je přímo zázrak, znala servírka). Projde se tunelem a jsme tam. Na takovém panelu kamenném je napsáno Každý z nás si nese svým životem vlastní křížovou cestu. A bez naděje se neobejdeme. V. Preclík. Křížová cesta 21. století. Mistr Preclík vyzval patnáct sochařů, starých, mladých, ať udělají svou sochu do Křížové cesty. Všechny sochy jsou krásně rozmístěné na dlouhé louce mezi lesem a koleje. Ale nejméně se podle klasických zastavení. Tak třeba první je Zvěstování. Tři andělé s nedodělanými obličejí, jaké maloval Vladimír Komárek. Tak tady jsou kamenní nedodělaní.

Zvěstování. Škrétovo Zvěstování přece slavnostně nedávno otevřeli v jičínském muzeu. Jak je to všechno krásně propojené. Ještě i tak, že od jedné z těch soch je skvělý pohled na hospital. Baroko a dnešek. A každý z mistrů sochařů směl svou představu. Toliko, že vysvěcení se mistr Preclík nedožil. Svůj pozemský kříž odložil pár měsíců před. Ale však se jistě dívá.

A my se tady smíme dívat reálně a třeba obdivovat a třeba i hdrovat, jako někteří nad tím rozličným pojetím umění. Když jsme jeli sem, k tomu tunelu pod tratí, kterým se musí projet, slyším za sebou na polní cestě trabant. Projel tunelem, vystoupil Trabantista, paní Trabantová a pes. Absolvovali si svou křížovou cestu za třicet vteřin, pak otrabantovali. Říkám, každý můžeme – a máme - po svém.